

EUROPSKI
REVIZORSKI
SUD

**Izvešće o godišnjoj računovodstvenoj
dokumentaciji
Agencije Europske unije za sigurnost
zračnog prometa (EASA)
za financijsku godinu 2019.**

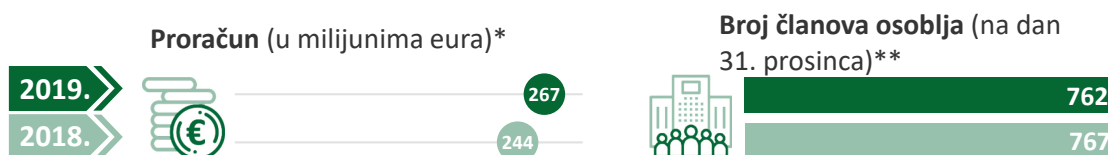
s odgovorom Agencije

Uvod

01. Djelovanje Agencije Europske unije za sigurnost zračnog prometa (EASA, u daljnjem tekstu: Agencija), sa sjedištem u Kölnu, uređeno je Uredbom (EU) 2018/1139 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. lipnja 2018.¹, kojom je stavljena izvan snage Uredba (EZ) br. 216/2008². Agenciji su povjerene posebne regulatorne i izvršne zadaće u području sigurnosti zračnog prometa.

02. Na **grafikonu 1.** prikazani su ključni podatci o Agenciji³.

Grafikon 1.: ključni podatci o Agenciji

* Proračunski iznosi temelje se na ukupnim odobrenim sredstvima za plaćanje raspoloživim tijekom financijske godine.

** Osoblje uključuje dužnosnike EU-a, privremeno i ugovorno osoblje EU-a te upućene nacionalne stručnjake, ali ne uključuje vanjske djelatnike i konzultante.

Izvor: konsolidirana godišnja računovodstvena dokumentacija Europske unije za financijsku godinu 2018. i privremena konsolidirana godišnja računovodstvena dokumentacija Europske unije za financijsku godinu 2019.; podatke o broju članova osoblja dostavila je Agencija.

Informacije na kojima se temelji izjava o jamstvu

03. Revizijski pristup Suda obuhvaća analitičke revizijske postupke, izravno ispitivanje transakcija i procjenu ključnih kontrola nadzornih i kontrolnih sustava Agencije. Tome se pridodaju dokazi prikupljeni radom drugih revizora i analizom informacija koje dostavlja uprava Agencije.

¹ SL L 212, 22.8.2018., str. 1.

² SL L 79, 19.3.2008., str. 1.

³ Više informacija o nadležnostima i aktivnostima Agencije dostupno je na njezinim internetskim stranicama: www.easa.europa.eu.

Izjava o jamstvu koju Sud upućuje Europskom parlamentu i Vijeću – izvješće neovisnog revizora

Mišljenje

04. Sud je obavio reviziju:

- (a) računovodstvene dokumentacije Agencije, koja se sastoji od financijskih izvještaja⁴ i izvješća o izvršenju proračuna⁵ za financijsku godinu koja je završila 31. prosinca 2019., te
- (b) zakonitosti i pravilnosti transakcija povezanih s tom računovodstvenom dokumentacijom,

u skladu s člankom 287. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU).

Pouzdanost računovodstvene dokumentacije

Mišljenje o pouzdanosti računovodstvene dokumentacije

05. Prema mišljenju Suda računovodstvena dokumentacija Agencije za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. u svim značajnim aspektima vjerno prikazuje financijsko stanje Agencije na dan 31. prosinca 2019. te rezultate poslovanja, novčane tokove i promjene u neto imovini za godinu završenu tim danom, u skladu s Financijskom uredbom Agencije i računovodstvenim pravilima koja je usvojio računovodstveni službenik Komisije. Ta se pravila temelje na međunarodno prihvaćenim računovodstvenim standardima za javni sektor.

---

⁴ Financijski izvještaji sastoje se od bilance, izvještaja o financijskom rezultatu, izvještaja o novčanom toku, izvještaja o promjenama u neto imovini te kratkog prikaza važnih računovodstvenih politika, kao i drugih bilješki s pojašnjenjima.

⁵ Izvješća o izvršenju proračuna sastoje se od izvješća koja objedinjuju sve proračunske operacije i bilješki s pojašnjenjima.

Zakornost i pravilnost transakcija povezanih s računovodstvenom dokumentacijom

Prihodi

Mišljenje o zakonitosti i pravilnosti prihoda povezanih s računovodstvenom dokumentacijom

06. Prema mišljenju Suda prihodi povezani s računovodstvenom dokumentacijom za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. u svim su značajnim aspektima zakoniti i pravilni.

Plaćanja

Mišljenje o zakonitosti i pravilnosti plaćanja povezanih s računovodstvenom dokumentacijom

07. Prema mišljenju Suda plaćanja povezana s računovodstvenom dokumentacijom za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. u svim su značajnim aspektima zakonita i pravilna.

Osnova za mišljenja

08. Sud je proveo reviziju u skladu s međunarodnim revizijskim standardima i etičkim kodeksom Međunarodne federacije računovođa (IFAC) te međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI). Odgovornosti Suda u skladu s tim standardima opširnije su opisane u odjeljku ovog izvješća o odgovornostima revizora. Sud je neovisan u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe koji izdaje Odbor za međunarodne standarde etike za računovođe (Kodeks IESBA-e) i etičkim normama koje su relevantne za reviziju koju provodi te je ispunio sve svoje etičke odgovornosti u skladu s tim normama i Kodeksom IESBA-e. Sud prikupljene revizijske dokaze smatra dostatnima i prikladnima da budu temelj njegova mišljenja.

Odgovornosti uprave i osoba zaduženih za upravljanje

09. U skladu s člancima od 310. do 325. UFEU-a i Financijskom uredbom Agencije uprava Agencije odgovorna je za pripremu i prikazivanje računovodstvene dokumentacije na temelju međunarodno prihvaćenih

računovodstvenih standarda za javni sektor te za zakonitost i pravilnost povezanih transakcija. To uključuje oblikovanje, uspostavu i provedbu unutarnjih kontrola koje su važne za pripremu i prikazivanje financijskih izvještaja u kojima nema značajnog pogrešnog prikazivanja zbog prijevare ili pogreške. Odgovornost je uprave Agencije ujedno zajamčiti da su aktivnosti, financijske transakcije i informacije prikazane u financijskim izvještajima u skladu sa službenim propisima kojima su ti izvještaji uređeni. Uprava Agencije snosi krajnju odgovornost za zakonitost i pravilnost transakcija povezanih s računovodstvenom dokumentacijom Agencije.

10. U pripremi računovodstvene dokumentacije odgovornost je uprave Agencije procijeniti mogućnost Agencije da nastavi s trajnim poslovanjem. Uprava je dužna po potrebi objavljivati informacije o pitanjima u vezi s trajnošću poslovanja Agencije i služiti se računovodstvenim načelom trajnosti poslovanja, osim u slučajevima u kojima namjerava likvidirati predmetni subjekt ili prestati s poslovanjem, ili je prestanak poslovanja jedina realna mogućnost.

11. Osobe zadužene za upravljanje odgovorne su za nadgledanje procesa financijskog izvještavanja Agencije.

Odgovornosti revizora u pogledu revizije računovodstvene dokumentacije i povezanih transakcija

12. Ciljevi su Suda dobiti razumno jamstvo o tome ima li u računovodstvenoj dokumentaciji Agencije značajnog pogrešnog prikazivanja i jesu li povezane transakcije zakonite i pravilne te, na temelju provedene revizije, podnijeti Europskom parlamentu i Vijeću ili drugim odgovarajućim tijelima zaduženima za davanje razrješnice izjave o jamstvu u pogledu pouzdanosti računovodstvene dokumentacije Agencije te zakonitosti i pravilnosti povezanih transakcija. Razumno jamstvo visoka je razina jamstva, ali nije garancija da će se revizijom otkriti značajno pogrešno prikazivanje ili neusklađenost u svim slučajevima u kojima oni postoje. Njihov uzrok mogu biti prijevare ili pogreška te se smatraju značajnima ako bi bilo razumno očekivati da bi, pojedinačno ili skupno, mogli utjecati na ekonomske odluke koje korisnici računovodstvene dokumentacije donose na temelju njezina sadržaja.

13. Kad je riječ o приходima, Sud provjerava sredstva koja su Komisija ili zemlje suradnice stavile Agenciji na raspolaganje te procjenjuje postupke kojima se Agencija služi za ubiranje naknada i ostalih prihoda, ako postoje.

14. Kad je riječ o rashodima, Sud ispituje platne transakcije u trenutku nastanka, evidentiranja i prihvaćanja rashoda. Tim su ispitivanjem obuhvaćene sve kategorije plaćanja (uključujući plaćanja za kupnju imovine) u trenutku njihova izvršenja,

osim predujmova. Isplate predujmova ispituju se u trenutku u kojem primatelj sredstava dostavi potvrdu o njihovoj pravilnoj uporabi te u kojem Agencija prihvati tu potvrdu i obračuna predujam, iste godine ili kasnije.

15. U skladu s međunarodnim revizijskim standardima i međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija Sud primjenjuje stručnu prosudbu i zadržava profesionalni skepticizam tijekom čitavog trajanja revizije. Sud također:

- utvrđuje i procjenjuje rizike od značajnog pogrešnog prikazivanja u računovodstvenoj dokumentaciji i od značajne neusklađenosti povezanih transakcija s obvezama iz pravnog okvira Europske unije do kojih je došlo zbog prijevare ili pogreške, priprema i provodi revizijske postupke kojima se vodi računa o tim rizicima te prikuplja revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da budu osnova za njegova mišljenja. Rizik od toga da se značajno pogrešno prikazivanje ili neusklađenost ne otkriju veći je ako su oni uzrokovani prijevaram nego ako su uzrokovani pogreškom jer prijevara može podrazumijevati tajno dogovaranje, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola
- stječe uvid u unutarnje kontrole koje su relevantne za reviziju kako bi pripremio primjerene revizijske postupke u danim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o djelotvornosti unutarnjih kontrola
- obavlja evaluaciju primjerenosti primijenjenih računovodstvenih politika te razumnosti računovodstvenih procjena i povezanih informacija koje je uprava objavila
- donosi zaključak o primjerenosti načina na koji se uprava služila računovodstvenim načelom trajnosti poslovanja i, na temelju prikupljenih dokaza, o tome postoji li značajna nesigurnost u vezi s događajima ili uvjetima kojom bi se ozbiljno mogla ugroziti mogućnost Agencije da nastavi s trajnim poslovanjem. U slučajevima u kojima Sud zaključi da postoji takva značajna nesigurnost dužan je u svojem revizijskom izvješću skrenuti pozornost na povezane informacije koje su objavljene u konsolidiranoj računovodstvenoj dokumentaciji ili, ako te informacije nisu objavljene na odgovarajući način, izraziti mišljenje koje nije bezuvjetno. Zaključci Suda temelje se na revizijskim dokazima koji su prikupljeni do datuma sastavljanja revizijskog izvješća. Ipak, budući događaji ili uvjeti mogu dovesti do toga da određeni subjekt prestane s trajnim poslovanjem
- obavlja evaluaciju cjelokupnog prikaza, strukture i sadržaja računovodstvene dokumentacije, uključujući objavljene informacije, kao i toga jesu li povezane transakcije i događaji izneseni u računovodstvenoj dokumentaciji na način kojim se postiže vjeran prikaz
- prikuplja dostatne i primjerene revizijske dokaze u pogledu financijskih informacija Agencije kako bi izrazio mišljenje o računovodstvenoj

dokumentaciji i povezanim transakcijama. Sud je odgovoran za usmjeravanje revizije, nadzor nad njome i njezinu provedbu. Sud snosi isključivu odgovornost za revizorsko mišljenje koje izražava.

- o u relevantnim slučajevima uzima u obzir revizije koje je nad računovodstvenom dokumentacijom Agencije obavio neovisni vanjski revizor u skladu s člankom 70. stavkom 6. Financijske uredbe EU-a.

Sud obavještava upravu o, među ostalim, planiranom opsegu i vremenskom okviru revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući sve bitne nedostatke u unutarnjim kontrolama koje je utvrdio tijekom revizije. Među pitanjima o kojima je raspravljao s Agencijom Sud određuje ona koja su najvažnija za reviziju računovodstvene dokumentacije za tekuće razdoblje i koja se stoga smatraju ključnim revizijskim pitanjima. Sud ta pitanja opisuje u revizijskom izvješću, osim ako zakonima ili propisima nije dopušteno javno objavljivanje informacija o tom pitanju ili ako, u iznimno rijetkim slučajevima, Sud utvrdi da određeno pitanje ne bi trebalo objaviti u izvješću jer je razumno očekivati da će nepovoljne posljedice takvog objavljivanja biti veće od koristi za javni interes.

16. Opažanjima u nastavku ne dovodi se u pitanje mišljenje Suda.

Opažanja o zakonitosti i pravilnosti transakcija

17. Sud je utvrdio određene slučajeve nepridržavanja propisa pri upravljanju postupcima javne nabave. Sud je u okviru revizija koje je proveo prijašnjih godina posebice utvrdio problem ponovnog otvaranja nadmetanja koji nije riješen na zadovoljavajući način.

18. Okvirni ugovori sporazumi su s dobavljačima kojima se utvrđuju uvjeti pod kojima se provode pojedinačne nabave tijekom trajanja predmetnog sporazuma. Agencija je sklopila okvirni ugovor o nabavi konzultantskih usluga upravljanja objektima sa samo jednim subjektom. Najveća dopuštena vrijednost ugovora iznosila je 1,78 milijuna eura. Međutim, uvjeti navedeni u ugovoru nisu bili dovoljno precizni da omoguće pošteno tržišno natjecanje. Razlog je ležao u tome što u vrijeme provedbe postupka javne nabave još nisu bili poznati precizni zahtjevi u vezi s uslugama koje je potrebno pružiti jer su usluge u opsegu ugovora definirane tek u općim crtama. U skladu s Financijskom uredbom u takvim slučajevima javni naručitelj mora sklopiti okvirni ugovor s nekoliko subjekata te je za pojedinačne nabave potrebno provesti natječajni postupak među odabranim izvršiteljima.

19. U okviru jednog postupka povezanog s nabavom IT usluga u najvećoj dopuštenoj vrijednosti od 3,5 milijuna eura Agencija je od potencijalnih ponuditelja tražila da dostave dokaze o tome da je najniži godišnji promet koji su ostvarili bio veći od najvećeg koji je dopušten u skladu s Financijskom uredbom.

20. U slučaju triju od četiriju postupaka javne nabave obuhvaćenih revizijom Agencija nije objavila procijenjenu vrijednost ugovora, što je obveza propisana Financijskom uredbom.

Praćenje mjera poduzetih u pogledu opažanja iz prijašnjih godina

21. Pregled mjera poduzetih kao odgovor na opažanja Suda iz prijašnjih godina nalazi se u *Prilogu*.

Ovo je izvješće usvojilo IV. revizijsko vijeće, kojim predsjedava član Revizorskog suda Alex Brenninkmeijer, na sastanku održanom u Luxembourggu 22. rujna 2020.

Za Revizorski sud

Klaus-Heiner Lehne
predsjednik

Prilog – Praćenje mjera poduzetih u pogledu opažanja iz prijašnjih godina

Godina	Opažanja Suda	Mjera poduzeta kao odgovor na opažanja Suda (Dovršeno / U tijeku / Predstoji / —)
2016.	Agencija je na temelju aktivnosti financiranih iz relevantnog sektora tijekom godina ostvarila akumulirani višak od 52 milijuna eura ⁶ , što nije predviđeno Uredbom o osnivanju Agencije.	U tijeku (izvan kontrole Agencije)
2017.	Agencija objavljuje oglase za slobodna radna mjesta na svojim internetskim stranicama i društvenim medijima, ali ne i na internetskim stranicama Europskog ureda za odabir osoblja (EPSO).	Dovršeno
2017.	E-nabava: do kraja 2017. Agencija je za određene postupke uvela e-natječaj i e-podnošenje ponuda, ali ne i e-račun.	Dovršeno
2018.	Uvjeti navedeni u okvirnom ugovoru sklopljenim sa samo jednim subjektom nisu bili dovoljno precizni da omoguće pošteno tržišno natjecanje. Agencija bi trebala sastavljati	U tijeku

⁶ 2014. godine zabilježen je višak od 15,3 milijuna eura, a 2015. od 16,9 milijuna eura. Do kraja 2018. taj je višak dosegno iznos od 52 milijuna eura.

Godina	Opažanja Suda	Mjera poduzeta kao odgovor na opažanja Suda (Dovršeno / U tijeku / Predstoji / —)
	okvirne ugovore kojima se omogućuje pošteno tržišno natjecanje i jamči ostvarivanje odgovarajuće vrijednosti za uloženi novac.	
2018.	Agencija je dodijelila ugovore isključivo na temelju kvalitete usluga, bez evaluacije njihove cijene. Agencija bi odluke o dodjeli ugovora trebala temeljiti na aspektima kvalitete i cijene te zajamčiti da se ugovori sklapaju tek nakon provjere kriterija za isključenje.	Dovršeno
2018.	Agencija je rezervirala sredstva za jedan sporazum sklopljen s Komisijom radi pružanja usluga arhiviranja nakon što je taj ugovor obnovljen. Rezerviranje sredstava potrebno je evidentirati prije preuzimanja pravne obveze kako bi se zajamčilo da su sredstva dostupna.	U tijeku

Izvješće Suda o zakonitosti i pravilnosti

EASA – Odgovor Agencije

18

Agencija se slaže s opažanjem Suda i osigurat će da se za takve slučajeve sklada okvirni ugovor s nekoliko subjekata uz ponovno provođenje natječajnog postupka ili će se pobrinuti za dovoljno precizne uvjete povezane s potrebama na temelju kojih će se sklopiti jedinstveni okvirni ugovor ili kaskadni okvirni ugovor s nekoliko subjekata.

19

Promet je izračunat u odnosu na procijenjenu vrijednost početnog ugovora od 4 milijuna EUR, no kasnije je, prije objavljivanja, propušteno ažurirati zahtjev u vezi s prometom. Agencija će posebno pratiti i provjeravati da taj kriterij ubuduće bude u skladu s Financijskom uredbom.

20

Agencija je objavila vrijednost za sva četiri postupka, međutim, za tri od njih objavila ju je samo u natječajnoj specifikaciji. Agencija prihvaća savjet Suda te će se pobrinuti da uključi informaciju o vrijednosti ugovora u samu obavijest o nadmetanju ili da u obavijesti o nadmetanju navede uputu na odjeljak u natječajnoj specifikaciji u kojem se utvrđuje vrijednost, čime će se poboljšati transparentnost.

AUTORSKA PRAVA

© Europska unija, 2020.

Politika Europskog revizorskog suda (Sud) o ponovnoj uporabi sadržaja provodi se na temelju [Odluke Europskog revizorskog suda br. 6. – 201.9](#) o politici otvorenih podataka i ponovnoj uporabi dokumenata.

Osim ako je drukčije navedeno (npr. u pojedinačnim napomenama o autorskim pravima), sadržaj Suda koji je u vlasništvu EU-a ima dozvolu [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](#). To znači da je ponovna uporaba dopuštena pod uvjetom da se na odgovarajući način navede izvor i naznače promjene. Osoba koja ponovno upotrebljava sadržaj ne smije izmijeniti izvorno značenje ili poruku dokumenata. Sud ne snosi odgovornost za posljedice ponovne uporabe.

Ako određeni sadržaj prikazuje osobe čiji je identitet moguće utvrditi, npr. u slučaju fotografija koje prikazuju osoblje Suda, ili ako uključuje djela trećih strana, dužni ste zatražiti dodatno dopuštenje. Ako dobijete dopuštenje, njime se poništava prethodno opisano opće dopuštenje i jasno se navode sva ograničenja koja se primjenjuju na uporabu tog sadržaja.

Za uporabu ili reprodukciju sadržaja koji nije u vlasništvu EU-a dopuštenje ste po potrebi dužni zatražiti izravno od nositelja autorskih prava.

Softver ili dokumenti na koje se primjenjuju prava industrijskog vlasništva, kao što su patenti, žigovi, registrirani dizajn, logotipi i nazivi, nisu obuhvaćeni politikom Suda o ponovnoj uporabi sadržaja te nemate dozvolu za njihovu uporabu.

Na internetskim stranicama institucija Europske unije unutar domene europa.eu dostupne su poveznice na internetske stranice trećih strana. Sud nema kontrolu nad njihovim sadržajem te je stoga preporučljivo da provjerite njihove politike zaštite osobnih podataka i autorskih prava.

Uporaba logotipa Europskog revizorskog suda

Logotip Europskog revizorskog suda ne smije se upotrebljavati bez prethodne suglasnosti Europskog revizorskog suda.